

Karel Fořt

Start naděje, vítězství smrti, slzy smutku a poštovní schránka...

I.

Po druhé světové válce se Vlastovo rodiče odstěhovali ze Šumavy na sever Čech do Teplic. Necelé dva kilometry je dělila vzdálenost od posledních obytných stavení tohoto dříve lázeňského města, jehož rozkvět a sláva byla dána spíše minulosti než tehdejší přítomnosti. Chvíli sice bydleli v Nové Vísce u Petrovic, z které pocházela Vlastovo maminka Marie, rozená Chalupská. Vesnička však byla mimo veškeré dění, odkud bylo na všechny strany příliš daleko. Život zde byl nadmíru těžký a pracovních příležitostí poskrovnu, i když odtud byl nádherný výhled do kraje na pod nimi ležící Petrovice u Sušice, kde se zejména na malém návrší zvaném Vyšehrad, vyjímal bílý kostel s cimbuřími, navazující na blízkou hospodu... Po zralém rozhodnutí si pak pochvalovali, že dobře udělali, když se odstěhovali z Nové Visky do Nových Srbic - jak hezky to do sebe pasovalo... Jejich nové stavení bylo prostorné. Patrový dům stál ve vesnici těsně u silnice, vedoucí ke krajskému městu Ústí nad Labem.

Vlastovo tatínek, Karel Pešek, byl druhorozeným synem mistra kovářského a podkovářského z Volšovské ulice v Sušici, kde se toto řemeslo dědilo doslova z otce na syna již po několik pokolení. Prvorozeným byl Karlovo bratr Jan, který nakročil v šlépěje jejich otce a stal se z něho kovář a podkovář. Karel si vybral řemeslo lakýrnické. Třetím dítětem, které se v kovářské rodině narodilo, byla jejich sestra Marie. Neměla záviděníhodný život! Žila od narození ve stejném domě se všemi společně ve Volšovské ulici. Žila zde dlouhá léta, zprvu i se svojí jedinou dcerou Maruškou. Tragédií bylo, že Marušku v deseti letech srazilo auto na přilehlé ulici a dítě zranění podlehl. Nedlouho po jejím úmrtí tetu Marii, jak ji všichni nazývali, potkalo další neštěstí, když došlo k výbuchu připravovaných zápalek na výrobní lince sirkárny, n. p. SOLO Sušice a ona utrpěla úraz popálením tváře, včetně ohoření vlasů. Skoro měsíc a půl si poležela v nemocnici, a pak více než stejnou dobu doma, než se mohla vrátit zpět do práce. Teta Marie si vždy přála dožít se roku 2000. A skutečně i dožila! Zemřela přesně na den svých narozenin v požehnaném věku 87 let.

Karel se vyučil řemeslu, které později stejně nedělal, neboť se z něho stal horník. Mladí manželé Peškovi tak vyměnili krásu a nedotknutelnost šumavských hor za hory Krušné. Ty však trpěly a úpěly čím dál tím víc, zejména příliš škodlivými exhalacemi, popílkem a smogem, který začaly

chrlit továrny tehdejšího poválečného průmyslu u nás i blízke, nově vzniklé NDR. V konečné fázi i díky nepřízni kyselých dešťů, které se ke zkáze přidaly. Snad, právě nejvíce, to pocítila od nich, ne až tak vzdálená Komoří Hůrka, která byla indikátorem postižení zdejší přírody a krajiny. Přesto v Teplicích byli šťastni, zejména po té, když se jim narodilo doslova vymodlené jediné dítě, Vlastík. Jeho otec - Karel Pešek pracoval v dolech v nedaleké hnědouhelné pánvi. Z řemeslníka se stal skutečný horník. Tenkrát platilo všelijak upravované a pozměňované heslo, na různých náborových a údernicky motivovaných plakátech, že nikdo není víc, než právě zmiňovaný horník! Karel Pešek se z předáka vypracoval na mistra. Vlasta odmala, od dětských let byl technický typ. Stále doma něco kutal a nejvíce ze všeho ho bavily motory. Často se svým tátou Karlem trávil dlouhý čas v garáži av přilehlé dílně, kde spolu často leccos opravovali na jejich autě. Peškův rodina byla mezi prvními, která si zakoupila rodinný dopravní prostředek Wartburg, ve zdejší vesnici. Nové Srbsice se v pozdějších létech staly součástí blízkých Teplic. Sousedství s bývalou částí tehdejší NDR je poznamenalo tím, že žádný jiný vůz nechtěli a ani ho nevlastnili, tedy Pešek starší, Karel. Nejdříve to byl ten prvý, zaoblený a dvoutaktní Wartburg. Až později přešel i k vylepšeným novým typům a pozdějšímu čtyřtaktu. Také jsem poznal Teplice v Čechách, v pozdějších normalizačních letech, kdy nejvíce mi byl sympatický vyhlášený bar „U grošáka“. Prodával se zde fantastický grilovaný koňský salám, úžasně vypečené rohlíky či housky a k tomu popíjelo černé pivo, tuším, že to byla třináctka.

II.

Vlastovo mladická léta byla plná všelijakého kutání v dílně, kdy výsledkem této činnosti nakonec byla i motokára – bugina, do které se doslova zamiloval. Na ladem ležícím prostranství, jinak nevyužitém, které navazovalo na jejich velkou zahradu, a táhlo se až k zadním objektům Bohosudova i nedaleké Krupce, své dovednosti v jízdě pilovala stejně tak celá parta mladých nadšenců z blízkých Teplic i okolí. Často se z těchto míst ozýval zvuk motorů po širém kraji, když se zde sešla parta mladíků, která začínala ve Svazarmu i zdejším teplickém automotoklubu. Mladí zde většinou proháněli své terénní motorky, až došlo i díky Vlastíkovi na motokáry, mezi kterými ta Vlastova kralovala. Do útroby buginy namontoval právě motor ze starého tátova Wartburga, který notně vylepšil a postupem doby stále upravoval. Přesto měl motor takový prskavý zvuk a ze začátku byl i dost líný, ale postupem doby získával své ostruhy, takže nebylo divu, že na kapotě motoru buginy se objevil obraz prehistorického ještěra „Brontosaura“ s monstrózně rozloženým tělem a konče štíhlým protáhlým krkem nataženým po kapotě, až k přednímu čelu buginy. Zprvu pracoval formou zkoušky a omylu, než si vše začal řádně promýšlet a studovat i technické detaily z naučné literatury. Všem

napomohla i jeho jediná volba při rozhodování o budoucím povolání. Měl jasno! Nakročil do učebního oboru automechanika. Na této střední škole se dal dohromady i s později nerozlučným kamarádem Jiřím Marešem, se kterým společně trávili v garáži u Pešků dlouhé, předlouhé chvíle. Na popsaném prostranství pak vznikla i díky jim cvičná motokrosová dráha, doplněná všelijakými terénními vylepšeními a zrádnostmi. Přesně, podle tehdy velice často používaného hesla: „Těžko na cvičišti, lehký v boji!“ Samozřejmě, že zde byly navezeny i velké haldy kamení, které sloužily tehdejší Státní silnici Teplice n. p. jako skládka. Mezery mezi jednotlivými navršenými haldami kamení, kluci vylepšili vyřazenými pneumatikami z aut, které již jen doplnily reliéf a záměrné zrádnosti plné zatáček, jejich závodní dráhy.

Jirka Mareš si upravil štítek žokejky, který měl posunutý ke straně, povytáhl modré montérky s lacle, v okolí kapes notně ušpiněné od oleje, dvakrát či třikrát přešlápl na místě, a napůl úst promluvil do ohnutých Vlastovo zad sklánějících se nad kapotou buginy, kde stále cosi něco kutil a upravoval. Právě k Vlastovo ohnutým zádkům vznesl netrpělivě vyřčenou otázku: „Kdy s tím budeš už konečně hotov?“ Ta však zůstala nezodpovězena do té doby, než se Vlasta narovnal, protáhl záda a pronesl: „Jirko, klid, za chvíli to mám vychytané, jen ještě trochu dotáhnu lanko plynu a můžeme to vyzkoušet,“ poslední díl přímé odpovědi pronesl již opět v předklonu, z pod víka kapoty. Přesto dalších deset minut se Jirkovi zdálo až příliš dlouhých. Znova atakoval Vlastovo ohnutá záda. Doslova je bombardovat dalšími slovy připomínek. „Chceš pomoci? Pomohu ti,“ smířlivě nabízel své ruce k dílu. Odpovědi se však nedočkal. Po dlouhé chvíli Vlasta přece jenom odsekl své zamítavé – „ne“. Proto si Jirka zastrčil ruce do kapes, až zapraskaly švy. Ustavičným a častým praním byly montérky již notně chatrné. Ten zvuk byl vypovídající a evokoval napětí mezi nimi. Vlasta se ohlédl a pronesl k Jirkovo zachmuřené tváři. „Jiříčku, ty jsi nedočkavý, nemáš náhodou rande?“ Tu uštěpačnou poznámku jeho kamarád přeslechl, alespoň se tak zdálo, také mlčel. Chvilkové ticho napomohlo k tomu, že se Vlasta opětovně narovnal. „Vždyť už jsem skoro hotov, můžeme začít!“ Pronesl smířlivě a Jirka se po tomto jeho vyjádření okamžitě postavil ke startovní čáře i se šachovnicovým praporkem a odmávnul ho. Start. Bugina poposkočila prudce vpřed. Jirka si šel sednout navrch jedné z blízkých hromad kamení, aby měl co nejlepší přehled, jak se Vlasta se svojí motokárou vypořádává s nástrahami trati. Skutečně, mezi jednotlivými haldami kamení se protahovala jeho bugina jako had. Brontosaurus uháněl vpřed! Jen tak pro sebe si Jirka na té hromadě kamení brblal: „Nevím, co pořád ten Vlasta má, upaluje jako čert, jakoby mu za zadkem hořela koudel! Nevím, proč není s motorem spokojen?“ Po několika okamžicích se sesunul dolů s haldy, která mu doslova mizela pod nohama, až stanul úplně dole, opět na relativně pevné zemi. Pohlédl k blízkému plotu bohosudovských

kasáren, kde si teprve všiml, že na betonovém oplocení sedí diváci v ruských uniformách a vždy, když Vlasta projel startovní a cílovou čarou, začali ti vojáci tleskat a pokřikovat, a vůbec jim nevadilo, že je hlavní aktéři tréninku skoro vůbec neslyší. Jejich přítomnost v Bohosudově byla výsledkem nechvalného procesu „vstupu“ vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Pak Jirka vylezl znova na vrchol jedné z těch halda zadíval se směrem ke státní silnici, po které projíždělo jedno auto za druhým, z Teplic na Ústí nad Labem a opačně... Konečně bugina zastavila, Vlasta se vysoukl z kabiny. Utřel si notně ušpiněné ruce do montérek v oblasti kapes. Byly zde stejně již černé jako bota. Trochu se přitom usmál, neboť si vzpomněl slov maminky, která před každým praním prohlašovala, že je to naposled, co pere tak špinavé montérky. To říkala mnohokrát, až nakonec vyčlenila starou pračkudo prádelny z jejich domu, určenou jen pro tyto špinavé pracovní oděvy. Z jejich Vlastika se stal skutečný a vyhledávaný automechanik, i přes své mládí. Byl nadmíru šikovný. Autům rozuměl jako málokdo z jeho vrstevníků, ale i z řad těch starších. Šibalsky pohodil hlavou k Jirkovi. „Tak, co? Zmáčknu jsi vůbec stopky mezi jednotlivými jízdami? Máme, co srovnávat?“ Jirka se rozřehal jako kůň. „Úplně jsem na to zapomněl, vždyť jsi jezdil jako čert!“ Vlasta chvíli na něho hleděl dost nechápavě. „To snad, nemyslíš vážně?“ „Myslím,“ pronesl oslovený, „myslím.“ Když zahlédl Vlastovo vyděšený obličej, zželelo se mu kamaráda a pronesl. „Vlasto, dobrý, vylepšil by sis to tvé tradiční čtvrté místo o několik sekund“, a začal se doopravdy doobrosrdčně smát, díky jeho pokleslému výrazu ve tváři. Vlastně mu tím vracel tu jeho připomínku, za to rande. Plácli si kamarádsky rukama. Vlasta znova nastartoval. Oběma bylo jasné, že s takovým motorem, bez větších úprav, zatím nemají velkou šanci jakýkoliv závod vyhrát. Přesto věřili, že se tak jednou stane! Věřili a chtěli vyhrávat, jak Vlasta v roli jezdce, tak i Jirka v roli mechanika. Láskou se oběma stal sport. Autokros plný vůně benzínu i šedavě modrých oblak výfukových plynů, který se vždy vznášel nad závodním terénem, když parta nadšenců vyrazila na cvičiště, do terénu či na skutečné závody, za doprovodu řvoucích motorů. Vlasta zastavil, láskyplně pohladil kapotu buginy i s krkem prehistorického tvora, aby se jeho pohled zastavil na postranním nápisu dveří: „AMK Sedlice“ i se zakroužkovaným písmenem „E“. Ten štíhlý, protáhlý krk i naznačoval, být stále vpřed, být na špici.

Z jejich chvilkového rozjímání je vyrušila slova Vlastovo maminky, která zaregistrovala příjezd jejich buginy a u garáže se zastavila s rukama v bok. Káravě, nekompromisně pronesla a zavelela jak maršál ke svému vojsku. „Tak chlapi, oba a bez říkání sundat montérky, umýt se a fofrem do kuchyně, máte tam připravenou večeři!“ Jakoukoliv diskuzi a jejich opakované protesty prostě nepřipustila. Po večeři sice měli ještě snahu se do garáže vrátit, ale její přísný pohled mu byl znamením, že pro dnešek trénink skončil. Jirka poděkoval za večeři a odešel domů, bydlel nedaleko.

Když přišel ze směny Vlastovo táta, probíral s ním ještě detaily u televize, co vylepšit na motoru, aby měl dostatečný výkon, akceleraci i patřičnou rychlost. Až po koupelně ho maminka pustila ze zřetele, a mohl si jít lehnout do svého pokoje.

Sotva zavřel oči, viděl před sebou šachovnicový praporek, který mu odstartoval sen, sen toho jak vítězit! Detailně viděl startéra, časoměřiče, komisaře i kol trati tlačící se diváky i svého nejlepšího kamaráda Jirku, jak mu drží palce. Průjezd cílem znamenal místo prvěa nevýslovný pocit štěstí, které přerušilo zřetelné zvonění budíka. Zmačkl to nepříjemné řinčení a vstal. Bylo brzké ráno. Ještě než se nasnídal, nakrmil tátovo králíky, což byl jeho denní rituál, mrkl do dílny. Bugina stála na svém místě tak, jak ji včera opustil. Letmým pohledem ji polaskal a vřít se do kuchyně, kde již měl připravenou snídani. Vrhł se na dva namazané rohlíky, polkl k tomu trochu čaje a s taškou v ruce vyběhl k autobusové zastávce. Právě včas, autobus se začínal zvolna rozjíždět. Uvnitř mu držel místo Jirka. Popojeli několik zastávek, autobus se zastavil u jejich učňovské školy. Probíranou učební látku ani tak moc nevnímal. Jeho myšlenky bloudily na závodisti, kdy se těšil na odpolední trénink. Kdepak nějaký český jazyk či další nezáživné předměty, jak je často po svém hodnotil, to nebylo pro něho až tak důležité. Vše plynulo kolem něho, jakoby se ho to vůbec netýkalo. Když se z učňáku přičítal domů ani se pořádně nenajedl. Připravený oběd v kastrůlcích sotva stačil ohřát na plynovém sporáku. Pro jeho maminku to byl také zavedený dennodenní rituál, neboť časně ráno odcházela do práce. Pracovala v závodní jídelně jako kuchařka. Dosti často se stávalo, že se jídla ani nedotkl. Kdepak by měl čas? S jeho nedostatkem stále zápasil. Čas mu prostě scházel! Veškeré její rozčilování, když se vrátila odpoledne z práce domů, bylo marné. Tašku hodil na poličku botníku. Jakmile se objevil v dílně, už tlačili buginu z garáže... Krátká domluva s Jirkou, ten byl již přítomen - start! Pokaždé mu to musel odmávnout praporkem, pro větší autentičnost. Zavedený jejich rituál byl ten nejdůležitější, co nyní znal, a jemuž se podřizoval. Nepočítal ani s tím, že by Jirka někdy nepřišel. Bugina vyrazila vpřed. Začala zběsile na nerovném povrchu poskakovat jak zdivočelý kůň, který se nechce nechat zkrotit a osedlat. Vlastovo nejlepší kamarád a jeho osobní mechanik, rozehrál i roli dychtivého a povzbuzujícího diváka, který při každém projetí prostoru startu a cíle za buginou skandoval: „Pešek, Pešek, Pešek, do toho, do toho!“ Samozřejmě, že Vlasta povzbuzování neregistroval, ani nemohl, neboť hluk řvoucího motoru to nedovolil. Vnitřní satisfakcí pak pro Jirku bylo jeho neustálé pobrukování pro sebe: „Vždyť říkám, že jede jako čert!“ Stereotyp jízd ho nakonec přinutil, že se opět vyšplhal na nedalekou vysokou hromadu kamení, odkud měl náležitý přehled. Vlasta jel, co to šlo, co mu možnosti buginy dovoľovaly. Plynový pedál stále u podlahy. Jel plných deset kol. Při posledním kole Jirka sjel s hromady dolů a odmával mu - „Cíl“. Pomyslnou cílovou páskou doslova prosvištěl. Když doběhl

k bugině, v níž stále trůnil jeho přítel, vykřikl: „ Dobrý, Vlasto, dobrý, jsi jednička! Ani čas není špatný. Vylepšíš jen jednotlivé průjezdy kol a máš to doma! Nejásej však příliš, podle mne to bude tím, že máš trať už v malíčku, že bys ji mohl jezdit i poslepu se zavázanýma očima,“ dodal. Oslovený se zvolna vysoukal z útrob „Brontosaura“ na pevnou zem, narovnal záda, až mu v nich zapraštělo jak ve starých pendlovkách a řekl: „teď si to vyzkoušej ty, a pak ty časy porovnáme.“ Kluci si vyměnili pozice. Samozřejmě, že průběh Jirkovo jízdy nebyl tak divoký a časově zaostával za průměrem kol Vlasty, ale ani Jirkovo - mechanikovo jízda nebyla špatná. Vzájemně se poplácali po zádech a spokojeně odejeli k dílně a garáži domu. Ten se doslova krátkým výjezdem dotýkal hlavní silnice směřující k Ústí i blízkým Modlanům. Z garáže vystoupil Vlastovo tatínek se slovy: „Tak co, jak vám to jezdilo, jak vám to dneska šlo?“ Oba oslovení jen zamručeli jak medvědi,“ ale jó, šlo.“ Nastala jen kratičká pauza, po níž táta Karel pronesl. „Tak chlapci, chytněte každý smeták a uklidte tu garáž a dílnu, nechali jste tam doslova bordel jak v tanku... To víte, těžko na cvičišti, lehký v boji!“ usmál se na oba oslovené, a již jen dodal: „Napříště to uklidte po sobě hned, ať z toho nemáte trauma, že jsem na vás přísný jak nějaký generál.“ Když odcházel k domu, ještě se otočil, „Vlastíku a nezapomeň nakrmit králíky, ať mi přežijí do podoby, kdy z nich bude něco dobrého k obědu nebo k večeři.“ Vlasta do otcových zad mizejících za rohem neopomněl dodat. „Vidíš ho, sadistu jednoho, jen myslí na jídlo!“ Táta jakoby ho slyšel, vrátil se a vykroukl za rohem domu, „Vlastíku, bez odmlouvání! Pořádek dělá přátele a na vojně to jednou budeš víc než potřebovat“, i když již nebyl vidět, bylo slyšet jeho radostný smích, že kluky vychytil. Když s uklízením skončili, oba se společně i o králíky postarali. Ještě se chtěli vrátit k práci na bugině, když je vyrušil přísný hlas Vlastovo maminky. „Umýt, a šup k večeři!“ Sotva usedli všichni ke stolu, Vlastík pronesl: „To mám radost, zase králík na smetaně! Mami, já už těch králíků mám opravdu dost.“ Táta se po něm ohnal rukou, „Bud' rád, že máš co jíst, co by jiní za to dali...“ Syn se bleskurychlou reakcí vyhnul výchovnému pohlavku a nakonec i k šesti knedlíkům požádal o přídavek, který automaticky patřil i Jirkovi. Po večeři maminka položila na stůl talíř buchet, jakoby nebyl všední den, ale neděle. Oba mladíci se na ně bez reptání vrhli, takže za chvíli byl talíř úspěšně prázdný. Buchty paní Marie Peškové byly vyhlášeny v širém okolí. Vždyť také byla profesionální kuchařka, která vařit prostě uměla. Sotva dojedli, Vlastovo táta se na oba kluky zpytavě podíval. „Tak, jak vám to dneska šlo? Bylo tam dole,“ kývl hlavou k autokrosové dráze a haldám kamene, „podezřele dlouho ticho, už jsem si myslel, že zase opravujete?“ Pak se otočil k Jirkovi, „nechal tě alespoň na chvíli svézt?“ Jirka pronesl na půl úst, spíše však jen zahuhňal, „ale nechal, pane Pešek, nechal.“ Pak starší z rodu Pešků pronesl. „V sobotu jedeme k nám na Šumavu, tedy skoro na Šumavu, do Petrovic u Klatov, však jsem vám to již několikrát

připomínal, tak ne abyste mi tam, kluci sakramentský, udělali ostudu.“ Oba se s pousmáním na sebe podívali a svorně pronesli. „Tisíckrát jsme to slyšeli, ostudu neuděláme, budeme se snažit zvítězit, ale obsazení závodu napovídá, že to vzhledem ke konkurenci bude nadmíru těžký. Tak uvidíme,“ dodal smířlivě Vlasta, aby si u táty vytvořil cestičku, kdyby snad propadl v obstojném výsledku. „Kluci, musíte se snažit, pozval jsem tam všechno příbuzenstvo ze Sušice i Karlíka Pešků, aby viděl jakého má bratrance a závodníka. Dělá šéfa v sušické traktorce a černému řemeslu rozumí jako vy dva dohromady“, a nahlas se zasmál, když vyděl jejich protáhlé obličej, všelijak se šklebící.

Přiblížil se také čas, kdy Vlastovi mělo být osmnáct. Očekával tuto událost s napětím. Těšil se, že se mu svět otevře dokořán, alespoň ten autokrosový. Čas pomyslné slávy měl pro Vlastu teprve nadejít... Všichni příbuzní ze Sušice se chtěli stát svědky, jak moc se Vlastovi první závod na Šumavě podaří. Zejména ti starší si však také uvědomovali, že je to svět a kolbiště jen pomyslné slávy, že je to však i svět velkého zklamání, když se vše nepovede, jak si člověk přeje. Svět plný výfukových spalin, všelijakých pachů, pro někoho i jen smrdutého benzínu, tvrdého chlebičku odříkání i neúnavného elánu postavit se znova a znova na start. Bojovat ve skrumáži o každé volnější místo, o každou mezeru, prodírat se v nespočtu vzájemných ran, úderů i tvrdých štulců a drát se stále vpřed - k vítězství... Jít za svým cílem, ne však bezhlavě! Být vítězem a nebýt často mezi poraženými.

III.

Chvilu před startem nad Petrovicemi, blíže k Žinkovům, zaplnily klikatící se trasu autokrosu tlačící se diváci. Každý z nich chtěl být, co nejbližší dramatickému a napínavému dění. Být blízko pásky, kudy se měla vydat skupina jezdců burácivých ořů, nad kterou se zvedala oblaka modravého dýmu. Řev motorů se nesl k blízké vesnici, která na návsi zela prázdnotou. Ani zdejší staříci zde nepostávali, jako v jiné dny a vyrazili vzhůru i o hůlkách směrem ke koupališti. Dění nad vesnicí, bylo požehnanou atrakcí jednoho sobotního dne. Burácivý zvuk motorů se odrážel od jednotlivých staveních a šířil se dál krajem k Němčicím i vzdálenějším místům. Mladých lidí zde bylo požehnaně, ze všech věkových skupin nejvíce. Tato událost přilákala zejména je. Bezprostřední okamžiky před startem byly plné vzruchu a nervosního očekávání. Atmosféra houstla. Napětí vrcholilo. Prostor se vyplnil nedočkavostí jezdců. Třepotavé vzrušení se upnulo jen k šachovnicovému praporku. Prudký jeho pohyb znamenal - start! Čelní pole bugin poposkočilo přes pomyslnou startovací čáru. Vlasta vystartoval z druhé linie a začal se drát stále odvážněji vpřed. Tak jako mnoho ostatních bugin, ta Vlastova po nerovnostech terénu skákala jak zdivočelý kůň, kterého se nedařilo zkrotit. Po třech okruzích byl již v popředí a ze šestého místa se rval o páté

umístění, pak o čtvrté a dokonce chvíli jezdil na místě třetím. Jakmile se mu podařilo kohokoliv předjet, Sušičtí fandové z rodiny Pešků doslova řvali z plných plic: „Brontosaurus, Brontosaurus!“ a zuřivě přitom tleskali, i když vše zaniklo v jednom chuchvalci shluku vznášejícího se nad závodním štátem. Vlastovi se vcelku dařilo. Propracoval se na třetí pozici a dokonce se zdálo, že má naději i na příčku druhou, hned za Bartoše. Mezi těmito závodníky bylo vidět, zejména při vyjíždění rovinek, že Vlasta ztrácí právě na těch rovinkách. Vše doháněl v zatáčkách a na nerovnostech. Bylo by úžasné uhájit v tomto prostředí, alespoň třetí příčku na bedně. Snažil se a snažil, ale víc se mu z jeho upravené buginy nepodařilo dostat. Bylo mu jasné, že na takového Bartoše prostě nemá, ale flintu do žita nezahlodil a stále útočil jako sršeň. Do posledního kola vyjížděl pronásledován dalšími dvěma závodníky, kteří se mu zavěsili doslova za zadek a mírně ho oťukávali, ze dvou stran. Jako když rybičkaváhá a bere za splávek, zda má návnadu pevně uchopit. V jedné z posledních zatáček si až příliš brzo přeřadil na vyšší rychlostní stupeň, aby pak lépe a rychleji vyjel rovinku, a to se mu stalo osudným. Otáčky motoru klesly a ve zdání mírná nerovnost i vyšší rychlost, stroj vyhodila až příliš do výšky. V tom okamžiku ho jeden z pronásledovatelů, při řvoucích otáčkách své buginy doslova podjel. A zatím, co Vlasta na rovince srovnával smyk předních kol, ztratil to krásné třetí bronzové místo! Mávnutí praporku ukončilo závod. Bylaž na páté pozici, notně posmutnělý. Byl to jeho první závod mimo Severočeský kraj a okres Teplice. Svoji chybu si uvědomil, až když bylo pozdě. V depu ho netrpělivě očekával jeho mechanik, kamarád Jirka i táta. Skoro dvouhlasně uslyšel od nich: „Dobré to bylo!“ Sám se sebou však spokojen nebyl. Cítil se na víc. Jak by mu slušela ta třetí příčka, honily se mu myšlenky hlavou. Vlasta oběma odpověděl, „kdyby to bylo dobrý, tak jsem byl třetí a ne pátý,“ pronesl nespokojeně. Jirka chlácholivě pronesl: „V zatáčkách nemáš ještě tu správnou jistotu, s buginou se příliš rveš i tam můžeš dost získat. No a ty rovinky? To je jasný, potřeboval bys silnější motor. Trochu ho upravíme, ale i to bude ještě málo. Když jsem koukal na Bartoše, to je prostě machr, ten to má v ruce. A buginu má motoricky nejsilnější ze všech, to je potom panečku akcelerace hračkou. Má ji prostě nadupanou! Ale Vlastíku, jinak to nebylo špatný, fakt. Vždyť to byl tvůj první oficiální závod. Já, páté místo беру,“ již jen dodal. Táta ho chytil kolem ramen, „dobrý a bude to ještě lepší, nesmíš být příliš do všeho hrrr, všechno se časem podá“, dodal a zdálo se, že se mu v očích objevila i slzička štěstí, že Vlastík svoji skutečnou touhu závodit naplnil. Jeho tatínek Karel pevně věřil, že se mu podaří vyhrávat. Jednou to určitě přijde, o tom byl jeho táta prostě přesvědčen.

IV.

Ze svého sportovní nadšení neslevil ani píď, a když se ze Šumavy vrátili do Teplic, vše opět dostalo svůj navyklý rámeček koloběhu jeho života. Na

prvním místě byl jeho vyvolený sport, takže pro rodiče zpráva, že se bude ženit, jim doslova vyrazila dech. Dlouho na sebe koukali v pohledu z očí do očí. Byli nadmíru překvapeni a zároveň šťastni. Jeho tatínek to jednou večer zhodnotil svými slovy: „Maruš, ten náš kluk dovede překvapit, co říkáš? Ono u něho o překvapení, ani v ostatních běžných případech není nouze. Víš vůbec, která to je?“ Stejně tak překvapeno bylo i okolí Vlastovo vrstevníků, kdy jeden z nich, Karel Černý si to nenechal pro sebe a nahlas řekl. „Vlasto, jak jsi to všechno mohl stihnout, jak jsi to všechno mohl dokázat, já žasnu!“ Oslovený se jen Karlovo připomínce pousmál. „Za všechno může náhoda,“ a skutečně... S Ivanou se seznámil na jednom večírku, kam jakýmsi nedopatřením zavítal. Pravda, znali se již dříve, vlastně od dětských let, neboť Ivana bydlela nedaleko od jejich bydliště, v podstatě jen na druhé straně silnice, která vede z Teplic na Ústí nad Labem. Tolikrát připomínaná.

Když stanuli proti sobě a Vlastík ji požádal o tanec, nevěděl ani jak rozhovor mezi sebou začít. Dlouho se neviděli, Ivana studovala gymnázium. Později i knihovnickou školu. Měla dvě maturity. Ne, že by byl Vlastík úplně nemehlo, to rozhodně ne, ale děvčata do té doby pro něho nic neznamenal. Rázem mu vyschlo v krku a v hlavě se mu myšlenky předháněly, která z nich dostane přednost a nebude až tak debilní... Spíše jen na Ivanu koukal a koukal... Korunu všemu nasadil, když pronesl: „Ty jsi Ivana a já Vlasta, takže máme po představení, vždyť se vlastně známe...“ Krůpěje potu mu orosily čelo a zatřpytily se ve spoře osvětleném sále jako hvězdičky na ztmavlém nebi. Stál a doslova jí civěl do očí pomněnkové barvy. V nich již nadobro zůstal! Láska je mocná čarodějka a nemusí se přitom ani tak moc mluvit. Láska je spojila, v tom měl Vlasta absolutně jasno. Když se k ní při tanci přitiskl, srdce se mu rozbušilo, že nebylo k zastavení, burácelo jak tisíc motorů na startovním poli... Scházeli se pak spolu spíše potajmu...

Den svatby se přiblížil. Na slavnostní hostinu, přijeli i z tátovo strany příbuzní ze Šumavy a bylo veselo. Svatba se vydařila. Pro novomanželský pár nastaly překrásné a vášnivé líbánky v teple jejich domova, kterým se jim stalo celé vrchní patro rozlehlého a prostorného rodinného domu, kde dříve bydleli i nájemníci. Nebyla to žádná ušlápnutá šumavská chaloupka krčící se kdesi na stráni. Za ní se pyšnila veliká zahrada, dvě samostatně postavené garáže a Vlastova autodílna, která s úplnou samozřejmostí splynula s jeho vybraným povoláním automechanika. Vlastovotatínek dělal na šachtě horníka, časem se vypracoval na předáka i mistra... Plat měl slušný, jak horníci v té době mívali, i když to až tak velké terno zase nebylo, protože to bylo povolání značně rizikové a nebezpečné. Ono vlastně je podnes, i když se podstata profese horníka značně změnila a dnešní doba, jak se zdá ho ani v přetechnizovaném světě plných jiných energií prý nepotřebuje. Lidé vždy volí mezi alternativami, které se zdají

být pro ně přijatelnější... V té době také Teplicko a Komorní hůrka byla poznamenána spadem všech možných neřestí z okolních fabrik, nejen od nás z republiky, které chrlily tuny kyselého popílku i dešťů, jež okolní přírodu poznamenaly šedí a hnědavou barvou uschlé vegetace, jakovo řádění kůrovce u nás na Šumavě. Líbánky, jak již bylo zmíněno, jsou vždy úžasné a krásné. Pro novomanžele znamenaly i krátkost okamžiku, co mladí manželé byli spolu.

V.

Uběhly jim až příliš rychle a Vlasta byl povolán k plnění si tehdejší vlastenecké a občanské povinnosti, kterou byla základní povinná vojenská služba na období čtyřadvaceti měsíců. Prostě, musel narukovat na vojnu, i když se mu to zrovna nehodilo a nadšený z toho vůbec, ale vůbec nebyl. Základní vojenský výcvik prodělal v Českých Budějovicích, odkud byl posléze převelen k vojenskému útvaru do Nitry. V tomto slovenském městě byla později i Vysoká škola dopravní a zdejší vojenský útvar byl ze všech nejpovolnější k životu na čtyřech kolech. Dostal se pod dohled zkušeného vojenského trenéra armádního sportu Václava Nováka, který započal realizovat s vybranými mladými muži své smělé plány. Rázem se mu změnil život. Armádní středisko vojenského autokrosového sportu bylo pro Vlastu to nejlepší k jeho profesnímu růstu. Poskytlo mu i relativně klidné zázemí v oproštění od dalších vojenských povinností. Co si mohl víc přát. Postavil si buginu vyšší objemové třídy a hned při své premiéře předvedl, že na to má - být mezi nejlepšími. Obsadil hned při prvních závodech třetí a posléze i druhou příčku. Konečně stál na bedně, což mu i zvedlo sebevědomí. Skutečné úspěchy nenechaly na sebe dlouho čekat a začal i vyhrávat jeden závod za druhým. Stal se i přeborníkem a mistrem Slovenska. Na vojně si vyjel první výkonnostní třídu. S úspěchy se mu vojna zdála mnohem přijatelnější, v což ani nedoufal. Spolupráce s trenérem mu sedla. Objevoval se i často doma v rámci opuštěků. Počátkem druhého roku, co byl na vojně, se jim narodila dcera Maruška. Jméno dostala po babičce, Vlastíkovo mamince. Sotva se to dozvěděl, již na druhý den seděl v rychlíku a uháněl v něm ku Praze a po přestupu hned do Teplic, rovnou do porodnice! V Praze během krátké chvíle, mezi jednotlivými přestupy, zakoupil na Václaváku květiny, čímž upoutal na sebe nevídanou pozornost kolemjdoucích. Dokonce i „lítačka“ (vojenská hlídka) ho kontrolovala, když spatřila vojáčka s velkým pugetem bílých růží, jakuhání k hlavnímu - Wilsonovonádraží, a pak dál na nádraží sousední - nádraží - Střed, jinak známé Masarykovo. Byl to přesně puget květin, co jehomanželka Ivana měla nejraději! Ve dveřích porodnice na něho čekal táta, který hned spustil: „Kdepak tak dlouho vězíte soudruhu vojíne?“ Až se té své úřednosti zalekl. Vlasta se rozesmál a pronesl: „Ty jsi mi dal, já myslel, že i tady na mne číhá lítačka.“ Hned se všemu společně

zasmáli a táta ho odvedl nahoru do patra, kde již na chodbě na ně čekala šťastná maminka Ivana.

To vše dokázal jeho táta Karel zařídít, díky všelijakým známostem. Tenkrát se člověk na svého potomka, záhy po narození, mohl dívat jen za oknem. Přesto to nikdo nepociťoval jako nějakou nenormálnost, ani jako falešný pocit či příliš formální přístup k otcovství a rodičovství. To až v dnešní době se z toho stalo trochu „divadélko malé formy“, někdy plné snobismu, kdy vztah rodičů dostal úplně jiné dimenze, mimo rámec pohledů a přístupů letitého křesťanství.

V náruči držela malou Marušku v peřince. Miminko spalo. Vlasta Ivanu na přivítanou dlouze políbil. Na miminko nevěřicně a dlouze pohlížel jak na svátost. Až pak se trochu zorientoval a k manželce přistrčil puget růží se slovy: „Ty jsou má láska pro tebe.“ Vlasta si dokonce mohl Marušku pochovat, což učinil velice opatrně a nejistě. Jejich malá spala jako dudek, ani nemrkla, kdepak by jí napadlo, že se na ní přišel podívat její táta. Přeshťastné dny, kdy si dokonce obě svoje holky odvezl, již na druhý den domů. Ani doma vítání s Vlastovo maminkou se neobešlo bez slz a připravená svíčková s králíkem, jako slavnostní obřad, mu připadala, přímo úžasná! Snesla před něho i spoustu jiných dobrot, co měl rád. I po další dny menu skýtalo celou škálu jeho oblíbených jídel. Mimořádných sedm dní dovolené mu uteklo jako voda a už musel pomýšlet na návrat do Nitry.

Křest malé Marušky zapil i se svými kamarády a trenérem, kdy jim udělal malou traktaci, neboť mu maminka napekla s sebou všelijaké ty její dobroty, co se rozhodně na vojně neseženou. Dost často z vojny jezdil domů a tak nebylo divu, že manželka Ivana byla opět v požeňnaném stavu. Vojna mu druhým rokem začala utíkat mílovými kroky. Znova mu nastaly dny chlapské dřiny ve vojenských dílnách i na tréninku. Doslova proudy potu semu řinuly do očí na rtech cítit slanou příchutí stékajících potůčků vlastního potu, ale nepovolil. Vylepšil si svůj traťový i osobní rekord zajetých okruhů. A opět ještě několikrát byl doma v Teplicích. Každý den se něco dělo, každý den byl něčím novým i významným. Pak náhle přišel civil, zrovna tak nečekaně jako mu započala vojna. Uprostřed nedokončené práce. Kolegové a kamarádi z týmu Dukly se s ním neradi loučili. Zrovna tak jeho velitel a trenér v jedné osobě. Za ty dva roky dosáhl posunutí k vrcholu profesní kariéry autokrosového závodníka. Byl mistrem Slovenska a byl šťastný!

Na rodinném prahu stanul se slovy: „Tak jsem tady moje zlaté holky a nehodlám vás již nikdy opustit!“ A skutečně, delší čas se z domu nehnul. Vychutnával si útulnost prostředí domácího krbu. Někomu by se mohlo zdát, že to bylo i tím jeho mládím a vynucenou pauzou nemožnosti si řádně užít společného rodinného života, a tak se snažil vše napravit a

dohnat. Pomáhal manželce, jak to jen šlo, ale přesto i zavítal do své dílny, kde se polaskal se svojí starou buginou, se svým Brontosaurem, kterého se rozhodl prodat. Nestačil mu nejen její výkon. Vzpomínky na jeho služební vojenskou buginu byly přece jenom ještě příliš živé. Rozhodl se, že si postaví auto – buginu novou. To, že byl zase doma, bylo na manželce opět znát. Nedávno porodila druhou dceru Evičku a po krátké pauze se začala znova kulatět. Celou událost jen doplnila svým vyjádřením: „Ten Vlasta je doopravdy, jak říká děda, do všeho příliš hrr.“ Po druhém dítěti, se cítil tak trochu mírně zrazen. Myslel si, že se jim povedl kluk, kterého si vždycky přál, a po němž toužil. Do všeho začala Ivana studovat Střední knihovnickou školu v Praze. Byla to již její druhá maturita, na kterou se připravovala, a tak původně plánovaná studia na čtyři roky se jí zkrátila na polovinu. Přesto jí to stálo hodně námahy při všech těch starostech o děti, o rodinu, učení i školu, aby čestně obstála. Oba mladí manželé si oddechli, když školu měla za sebou a ta se jí stala minulostí.

Vlasta měl své smělé cíle, z kterých musel hodně a hodně slevit. Nakonec byl rád, že si udržel i vyježděnou třídu i závodní licenci. Vymýšlel stále nové věci, byl neúnavný. Stal se i „žlutým andělem“, což byl tehdejší chvályhodný počinek uskutečňovaný přes SVAZARM. Pomáhal všude, kde to bylo třeba. Počal přestavovat se svým tátou i kamarády horní patro jejich rodinného domu, takže mu v tomto mezičase nezbývala ani chvílička volnosti věnovat se svému koníčku. Přesto na závody jezdil, ale stále se starou buginou, kterou vylepšil, takže jeho úspěchy byly střídavé. Při svých závodech zavítal i znova na Šumavu v Západočeský kraj, který si snad i víc zamiloval, než jejich Krušnohoří. Byl to oboustranný kraj kořenů jeho rodiny a on to tak i cítil. Byl to kraj, kam ho táhlo srdce, a kde se mu líbilo. Jednou, když byl na návštěvě u strýce, kovářského mistra Jana a bratrance Karla ve Volšovské ulici v Sušici prohlásil: „Budeme stavět na Šumavě chalupu,“ což považoval za hotovou věc. Měla stát v Nové Vísce, kdy i stavební parcelu s nevelkým přilehlým pozemkem objevil v katastru, na který tehdejší státní notářství pozapomnělo, a tak se provedlo až dodatečné dědické řízení, později i s převodem na Vlastu a jeho rodinu. Do všech těch započatých plánů a různorodosti Vlastovo práce, se jim narodilo i třetí dítě. „Konečně kluk!“ kvitoval to svým prohlášením mezi kolegy v práci i v dílně „Žlutých andělů“. Na nemocniční pokoj místní porodnice doslova vtrhl jako uragán, až ho porodní sestřička v letech musela krotit. „No, no, tatínku, vždyť jste už dospělý a vaše paní přece nerodila poprvé, tak nám to tu, prosím, nezbourejte,“ již jen dodala, když se s kyticí v ruce, jak byl v rozběhu a udýchaný, málem netrefil do dveří. To víte, tenkrát pravidla v nemocnicích byla jasně a přísně stanovena, i když existovaly i výjimky a i ty vlastně Vlasta poznal. Jeho burácivá slova zněla v ozvěnách pokojem: „Ivanko, Ivanko, moje milá, má lásko. My máme konečně kluka! Potkalo nás štěstí.“ Nemohl se na peřinku, v které

se spokojeně vrnělo jejich miminko vynadívát. Nebyl však ani dalek toho, aby novopečenou maminku požádal o důkaz, že to skutečně kluk je. Když pak večer dorazil domů a dál Marušku s Evičkou spát, požádal babičku s dědečkem, pasované v roli jim určené o hlídání vnoučat. Půjde jen na chvilku tu radostnou událost s kamarády oslavit, aby jim malý Kája dobře a rychle rostl. Přehoupla se neděle plná permoníků ve Vlastovo hlavě a hned zkraje příštího týdne manželku Ivanu propustili z porodnice. Doma ji čekalo nevídané překvapení, absolutně uklizený byt! Dokonce i nádobí ve dřezu linky žádné nebylo, i když i v těchto prostorách se odehrála ještě včerejšího dne, jedna z oslav s kamarády z okolí Nových Srbic. Byla to také jedna z těch oslav posledních, které Vlasta absolvoval v průběhu čtyř dnů, na počest narození syna Karla. Zpoza zákulisí zazněly od jeho kamarádů i tak trochu uštěpačné poznámky, zda v tomto tempu bude pokračovat, že muže myslit rovnou na fotbalovou jedenáctku!

Maminka Ivana – paní domu, stála na prahu jejich domácnosti a jen zakroutila nevěřícně hlavou. Vždycky pro něho bylo všechno jiného přednější, než si třeba odnést hrneček od kávy do dřezu, natož ho ještě umýt. „Vlastíku, uklidit ti pomáhala maminka?“ Zakroutila znovu nevěřícně hlavou. Odpověď přímo vystřelil. „Ne, miláčku, to všechno je jen moje práce, abyste se zde s Kájou cítili, co nejlépe.“ Něžně ji pohladil po vlasech, než se na maminko vrhly Maruška s Evičkou. Děti mírně přicházející babička Marie, která obě děvčátka po celou dobu nepřítomnosti Ivany vzorně opatrovala.

Toho večera, co ji přivezl domů, skoro hodinu proseděl u postýlky malého Káji a nemohl od něho stále spustit oči. Miminko spalo s otevřenou pusinkou a spokojeně si odfukovalo, jakoby vědělo, že právě teď už je doma. Z jeho dumání u postýlky ho vytrhly dcery Maruška s Evičkou, které obě velice opatrně vstoupil do ložnice rodičů. „Tatí, pojď nám vyprávět, jak jezdíš s buginou, pojď se s námi pomazlit k nám do pokojíku.“ Vlasta se zvedl, vzal obě děti do náruče a odnesl je do místnosti, kterou nově zbudovali a zařídili. Obě se posadily na své postele a tatínek jim začal vyprávět o jeho bugině „Brontosauroví“, která nyní stála vedle garáže, více jak tři týdny přikrytá plachtou. Na jejím předchozím místě, v dílně se rýsovala bugina nová, do které měl již zakoupený silnější motor. Dívkám začal vyprávět, jak jejich Brontosaurus byl při posledním závodě hrozně neposlušný a nechtěl a nechtěl svéhlavě startovat. Snad i proto, že se s ním Vlasta chtěl rozloučit a rozhodl se ho prodat. Dětem pak vyprávěl, „v předposledním kole jsem ještě jezdil na druhém místě a pak bugina ne a ne jet. Jakoby chtěla protestovat, že se jí chci zbavit a ona to uhodla. Nakonec se přece jenom rozjela, ale pak znovu začala škytat, motor vynechávat, dělal pořád jen „škyt, škyt, drrr, drr a stále nic. Děti, tak jsem to vzdal. Poprvé v životě jsem to vzdal.“ Přitom svým vyprávěním polechtal Marušku na chodidlech a naznačoval, jak se

ta jejich bugina neposlušně chovala. Maruška se smála, „tati, tati, to lechtá. Ta bugina je, ale rošťák! Evička se také přidala, „tati, já chci taky...“ Nakonec měl co dělat, aby rozdováděné děti utišil, a aby vůbec usnuly. Když se tak stalo, alespoň si to myslel, z pokojíku v tichosti odcházel. Pohládl obě děvčátka po vláskách a dal každé pusku na čelíčko, na dobrou noc. Sotva se kradmo přiblížil ke dveřím, Maruška potichu zaškemrala, „tati, tati, ještě jednu“. Vrátil se a políbil ji znova na čelo. Spokojeně se zavrtěla a dodala: „Tak dobrou noc. Tati, vid', že bys ten závod vyhrál?“ Jakoby až tolik záleželo na tom, že jejich táta by byl vítězem. Odpověděl jí již skutečně mezi dveřmi, „to víš, že bych vyhrál.“ Ve tváři Marušky se rozprostřel spokojený úsměv a rázem usnula. Tu noc se zcela určitě oběma děvčátkům zdál sen, jak jejich táta vítězí...

Manželka Ivana byla ještě v plné práci a v kuchyni žehlila hromadu dětského oblečení a plen pro malého Káju. Uchopil ji kradmo v pase, až překvapením vykřikla. Víc však nestačila, obrátil ji k sobě a dlouze políbil. „Ivanko, Ivanko, moje lásko, já jsem tak šťasten, ani nevíš jak, jak moc jsi mne udělala šťastným, právě ty. Jsem rád, že vás všechny mám! Víš, připadá mi to jako bych vyhrál ten nejdůležitější závod ve svém životě!“ Ivana se mírně od něho odtáhla a s prozíravým úsměvem ve tváři a stejně tak tiše pronesla. „No..., vidíš, co dokáže jeden kluk!“ Vlasta ji také něžně pohládl po vlasech, jako předtím jejich holčičky, „ale kdepak, hlavní je, co dokážeš ty!“ Ještě dlouho do noci si spolu v ložnici šeptali, jako dva spiklenci, aby neprobudili ze spánku malého Káju. Bylo jim oběma 24 let, do čtvrt století jen málo scházelo. Život se rozeběhl a utíkal oběma doslova jako voda. Vlastu narozeniny teprve ještě čekaly.

Hned v pondělí mu nastaly starosti, doslova na rozdávání a zdálo se, že nejen v zaměstnání. V dílně, kde pracoval, onemocněli dva jeho spolupracovníci a on na vše zůstal sám. Ještě ke všemu do dílny přitáhli na tyči pojízdnou dílnu, u které klekl motor. Dělal na ni dlouho do noci. Celý týden jezdil domů doslova vyprahlý, vyčerpaný, že i přes své mládí se chvílemi dílnou ploužil jak mátoha. Děti tátu neviděly, protože přišel domů vždy v době, kdy již spaly. A ještě ke všemuho čekala služba „žlutého anděla“ od Svazarmu přes víkend. O uvedenou službu se však stačil rozdělit se svým stále nejlepším kamarádem Jirkou, který oproti němu byl svobodný a bez závazků. Toho večera kamarád Jirka přivezl z terénu na ložné ploše odtahového vozidla nějakého Němce, světe div se, „západáka“, těm od nich trochu výš na sever, říkali „východní“ nebo je také nazývali trochu hanlivě a ve zkratce - „déderáky“. Auto toho Němce si vyžádalo opravu v dílně. Nijak ho to nerozhodilo, když svěřit své auto do ruky Vlastovi. Ubytoval se i se svou mladou přítelkyní v jednom z teplických hotelů a šel si s ní společně užít života, do ulic dříve známého lázeňského města Teplice. V té době Teplice však měly již jen nostalgickou, prvorepublikovou vzpomínku, nebyly žádné Las Vegas,

ani Monte Carlo. Nad jeho autem s Jirkou strávil pět hodin poctivé a úmorné práce. Ten VW byl úplně jiný, než to, co znali jako známé Wartburgy a Trabanty, ale povedlo se a auto opět šlapalo jako švýcarské hodinky. Toho dne ani nešli domů, zbytek noci prospali v kanceláři, ale vyplatilo se to. Uvedený muž si pro auto přišel druhého dne a byl k ním velice štědrý v ocenění jejich šikovnosti v západoněmeckých markách, které jim, byť nechtěli, s noblesou strčil nádavkem do kapsičky notně ušpiněných montérek. V neděli měl konečně po dlouhé době volno. Nejvíce to ocenily jeho holčičky, ale i jejich maminka. Nedělní oběd dopadl nad očekávání dobře. Vlastu nikam nevolali, takže v poklidu celá rodina poobědvala dole u babičky a dědy. Po neděli se do práce vrátil i spolupracovník Petr Nováček, takže stres a napětí povolilo.

VI.

Ke konci pracovní doby za Vlastou přišel Jirka a pozval ho na večeři, jen na krátkou oslavu svých narozenin do hotelu Slávie. V restauraci to hučelo jako v úle. S námahou našli dvě volná místa a objednali si piva. Ve Slávii se občasně zastavili, takže to pro ně nebylo neznámé prostředí. Vlasta se zde dokonce před šesti lety ženil! Odešel na toaletu. Při cestě zpět do něho na chodbě strčil mladý ramnatý Rom a hned na něho ostře vyjel: „Co blbneš, vole! Ty se chceš prát?“ Aniž mu stačil cokoliv odpovědět, uchopil nic netušícího Vlastu za svetr a smýkl s ním po chodbě. Blíž k hlavnímu vchodu vstupu do hotelu a restaurace. Vlasta upadl. Tak razantní a nečekaný útok od mladého kluka nečekal. Když se zvedal, pronesl v chabé obraně: „Co děláš?“ Jeho nejistý obranný postoj a strachem podbarvený hlas do ramnatého romského kluka vлил jen větší kuráž. Vlasta se nikdy nepral, nebyl člověkem konfliktním, ani jako malý kluk ve škole nevyhledával rvačky.

Postavu měl také urostlou, byl však spíše mírné nekonfliktní povahy, takže násilí mu bylo na sto honů vzdálené, aby si někde své účty vyřizoval pěstmi. Jen při závodech bugin, když seděl v kokpitu svého autokrosového auta, byl jiný! Nekompromisní se svým autem se prodrat ze skrumáže ostatních vpřed. V závodech obstát a vítězit. Tam to ani jinak nešlo, tak ho to i na Slovensku, v Dukle jeho trenér naučil.

Sotva se zvedl na kolena, nestačil se ani pořádně postavit, když rozdivočelý romský kluk do něho kopl nohou přímo do prsou. Vlasta rozhodil rukama, tak silná to byla rána a posunul se opět po kluzkých dlaždicích blíž ke vchodu. Romem lomcoval vztek a vykřikl. „Tak ty se budeš bránit?“ Přestože z Vlastovo strany to žádná obrana nebyla. Byl zaskočen divokým útokem snědého mladíka, v němž bublal doslova papiňák vzteku, přesto neodůvodněného. Znova uchopil Vlastu a smýkl s ním ven před hotel do ulice, na chodník. Kolem dokola nebyla živá duše, která by se Vlasty zastala. Zdálo se, že se všichni lidé vytratili a oni zde

zůstali sami. Opět ho Rom nenechal pořádně zvednout na nohy a nadto, když se přece jenom postavil, byl na nich absolutně nejistý. V ústech měl sucho. Několikrát polkl na prázdno a ztěžka zastřeným hlasem plným strachu ze sebe vypravil. „Nech mne, prosím, nech mne. Chceš peníze? Prosím...“ Mladý Rom plný vzteku a nenávisti vykřikl. „Tak ty mne chceš uplatit? Ty svině, ty „gadžo“ jeden zasraný! Ty svině,“ vřískal jak smyslů zbavený. Koho ve svých sedmnácti letech tento snědý kluk nenáviděl, koho? Společnost, lidi kolem sebe, svět, Vlastu? Vždyť ho ani neznal. Několika tvrdými a nenávistnými údery Vlastu doslova přikoval k zemi na dlažbu chodníku i ulice. V obavě o život dokonce zvedl k útočníkovi prosebně ruce. Vlasta nesrozumitelně zamumlal. „Ne, prosím tě, ne.“ Znova se z kleku nejistě zvedal, nestačil však ani pořádně vstát, když ho pěsti rozvášněné zrůdy, poslaly znova k zemi. Upadl temenem hlavy na hranu chodníku a zůstal tam nehybně ležet. Kolem jeho hlavy se objevila krev, až z ní byla nevelká kaluž. Krev mu vytékala i z jednoho ucha. Jeho zastřené myšlenky zcela určitě mířily k rodině, k manželce Ivaně, dětem i rodičům. Ještě než úplně ztratil vědomí, pronesl, dle svědků, kterých se zde najednou objevilo hned několik, úplně zřetelné slovo: „Kájo“.

Tři dny a tři noci jeho tělo bojovalo a svádělo boj o život. Jel svůj poslední závod, který nakonec prohrál. Tři dny a tři noci a nespočet dnů příštích, plných bolesti, trýzně, smutku, beznaděje a zklamání. Vlastík jel svůj závod poslední. Srdce pracovalo bezvadně do posledních chvil jak dobře seřízený motor, „buch, buch, buch.“ Mozek však svou centrální úlohu nesplnil a odumíral. Po dobu těch tří dnů atmosféra doslova nedýchateľná se spoustou nevyslovených otázek, co bude dál? Co bude s manželkou Ivanou a jeho třemi malými dětmi? Co bude s rodiči? Vždyť byl jejich jediné dítě. Co bude se všemi? Poslední jiskřičky naděje vyprchaly. Zvítězila smrt! Zemřel tak náhle a mlád, uprostřed své rodiny, uprostřed své práce, kterou miloval. I v lůně svých velkých plánů a tužeb. Zemřel i uprostřed své jediné velké lásky. Bylo mu pouhých dvacet čtyři let!

Pachatel, sedmnáctiletý Rom, byl odsouzen ke třem a půl letům trestu odnětí svobody nepodmíněně. Trest si odpykal v nápravně výchovném ústavu pro mládež a odsouzen byl i k náhradě způsobené škody. Co to však bylo platné?! Děti od svého útlého mládí zůstaly bez otceva pohlázení a lásky.

Tragédie jednoho mladého života tak měla a stále ještě má i po mnoha letech, kdy tehdejší děti mají již své vlastní děti i své pokračování... Z výšece jejich života vzpomenu událost, kdy Maruška s Evičkou, když již chodily do školy, postávaly tehdy u oranžové poštovní schránky a házely do ní psaníčka pro tatínka, které nebyly komu doručit. Tato srdceryvná událost mi připomněla slova básníka ze sbírky „Host do domu“ J. K. Workera, stejně tak mladého jako byl Vlasta, který napsal:..., „poštovní

schránka na rohu ulice, to není nějaká lečjaká věc. Kvetě modře, lidé si jí váží velice, svěřují se jí docela..."A děti, když i víc chápaly, nazvaly svého tatínka „Hostem," na něhož jen chabou vzpomínku měla nejstarší z dětí Maruška. Zůstalo jim jen jejich povídání s dědečkem Karlem, který jim obětoval zbytek svého života až do jejich dospělosti. Když dospěly, zemřel. V rozlehlém bytě vlastně zůstal sám, jeho manželka Marie zemřela nedlouho po Vlastíkovo smrti. Do té doby,snad i podle sebe,plnil ve zdání úlohu pro děti náhradního otce i dědečka zároveň, kdy při mnohém svém povídání, jim tatínka i s fotografiemi neustále připomínal. Dědeček Karel a suplující rodič,se nikdy se smrtí svého syna nevyrovnal. O spravedlnosti trestu ani nemluvě. Spravedlnost byla pro něho příliš diskutabilní a pomíjivá, jako vše ostatní v životě lidském, jako život sám. Kalich hořkosti si občas mnozí z nás musí vypít až do dna.

VII.

Děti Ivany i Vlasty se do světa rozprchly...Maruška dnes žije v Bernu a je vysokoškolskou profesorkou na tamní ekonomicky zaměřené škole.Nedávno strávila celý jeden semestr s dětmi i manželem v Austrálii, kde hostovala na vysoké škole.Má dvě dvojčata a jezdí přednášet i učit nejen po Evropě v rámci výměnných programů. Při vzdělávání studentů bývá častým hostem se studenty z Bernu na Karlově universitě v Praze. Eva je dítě bohémské, omlouvám se zralé ženě, která vyučuje na Střední (keramické) uměleckoprůmyslové škole v Bechyni i na základce v Chotovinách u Tábora výtvarnou výchovu a další odborné předměty.Občasně ilustruje i knihy.Se svým manželem má čtyři nadané děti. Má velkou výhodu, že se do nového místa přestěhovalai její maminka Ivana. Vlastně ta byla iniciátorem stěhování z Teplic. Posledním z trojlístku dětí je Karel, všemi zvaný Kája, který žije v Ústí nad Labem a je fotografem na volné noze. Celá léta se staral o babičku z matčino strany. Maruška má k Česku trvalý vztah.Nechali si postavit v Kašperských Horách domek a dost často v něm tráví část svého drahocenného a volného času, samozřejmě v rámci svých možností.Se svými dětmi i manželem mluví doma česky, aby se děti neodrodily a věděly, kde jsou jejich kořeny. Šumava je všechny okouzila a nadobro očarovala tak, že se sem rádi vrací. Šumava je prostě jiná, jiná než švýcarské horstvo Alp, země pro nás neznalé z Čech alpských velikánů, však také země nádherná...